

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TUSSEN DE GULLEGEMSESTRAAT EN 'T LINDEKE ('LEDEGEM TOOR') TE SINT- ELOOIS-WINKEL (PROV. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 722

Rapport opgemaakt door: Maarten Praet

Derbystraat 51

9051 Gent

Juni 2018

Dossiernr. 23904.R.01

Projectcode OE: 2018D155

Inhoud

DEEL 2	Programma van maatregelen.....	4
1	Inleiding.....	4
1.1	Administratieve gegevens.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Afbakening studiegebied.....	5
2	Aard van de bedreiging.....	7
2.1	Huidige situatie.....	7
2.2	Toekomstige situatie.....	8
3	Gemotiveerd advies.....	11
4	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	12

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Orthofotomozaïek (grootschalige winteropnamen, kleur 2017) met aanduiding studiegebied (Geopunt 2018)	5
Figuur 2: GRB met aanduiding studiegebied (Geopunt 2018)	6
Figuur 3: GGA aangeduid op een orthofoto (2017) (Geopunt 2018).....	7
Figuur 4: Grondplan en doorsnedes van de geplande werken (Initiatiefnemer 2018).....	9
Figuur 5: Dwarsprofielen van de geplande werken (Initiatiefnemer 2018).....	10

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2018D155
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
• Straat + nr.:	Gullegemsestraat tussen 174 en 180
• Postcode :	8880
• Fusiegemeente :	Ledegem
• Land :	België
Lambert1972coördinaten (EPSG:31370)	N: 66313.141 / 173374.508 O: 66602.646 / 173329.259 Z: 66192.629 / 173234.142 W: 66177.392 / 173358.348
Kadaster	
• Gemeente :	Ledegem
• Afdeling :	3
• Sectie :	B
• Percelen :	890h; 889c 888f; 884b; 916p2; 885c; 883g; 883h; 883k (allen partim) en 883l
Onderzoekstermijn	Juni 2018
Thesaurus	Bureauonderzoek, Sint-Eloois-Winkel, 19 ^{de} eeuw, 20 ^{ste} eeuw

1.2 WETTELIJK KADER

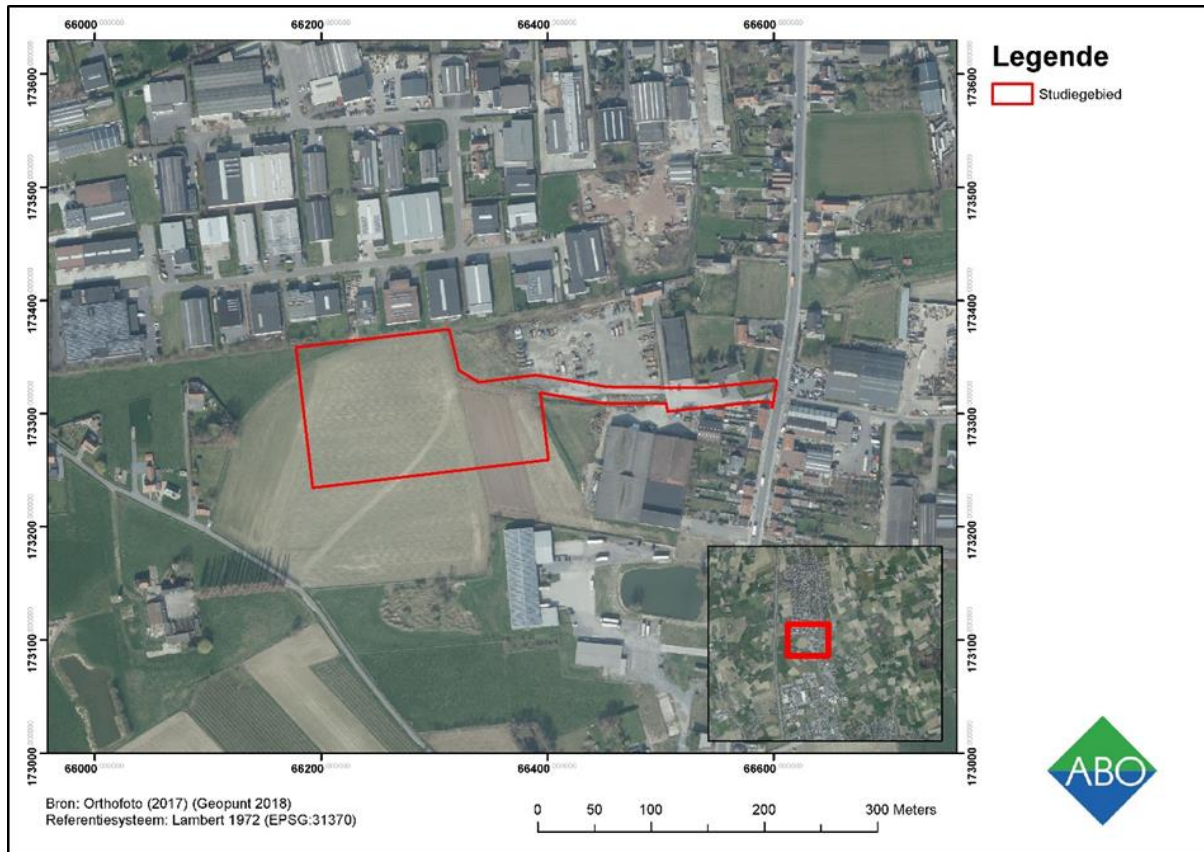
Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor de aanleg van een wegenis met riolering evenals de ophoging en afgraving van een terrein binnen de oprichting van een bedrijventerrein *Ledegem Toor*.

Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de grens van 3.000m² (ca. 26.227m²) overschrijdt en de ingreep in de bodem de grens van 1.000m² (ca. 26.227m²) overschrijdt buiten een archeologische zone, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch

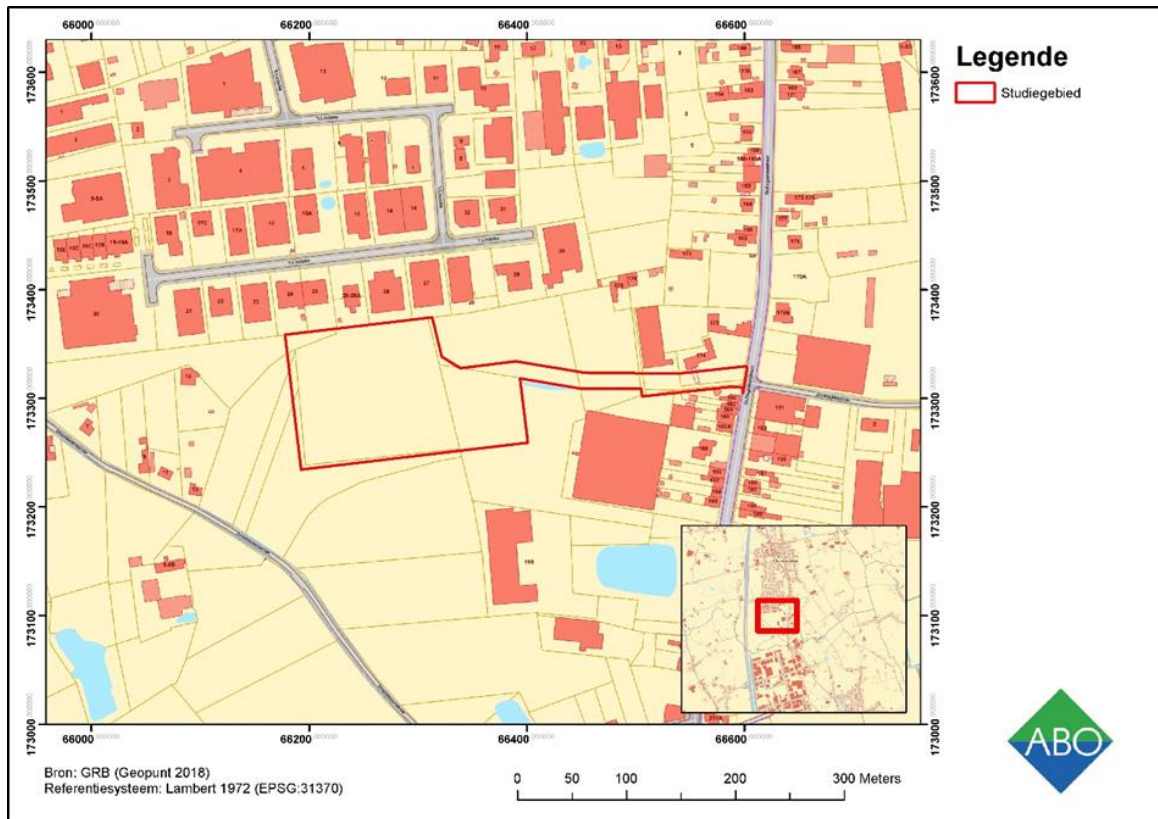
potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van een bureauonderzoek.

1.3 AFBAKENING STUDIEGEBIED

De afbakening van het studiegebied stemt overeen met de grens van de werken. De werken zullen uitsluitend plaatsvinden op de percelen 890h; 889c 888f; 884b; 916p2; 885c; 883g; 883h; 883k (allen partim) en 883l.

Figuur 1: Orthofotomozaïek (grootschalige winteropnamen, kleur 2017) met aanduiding studiegebied (Geopunt 2018)

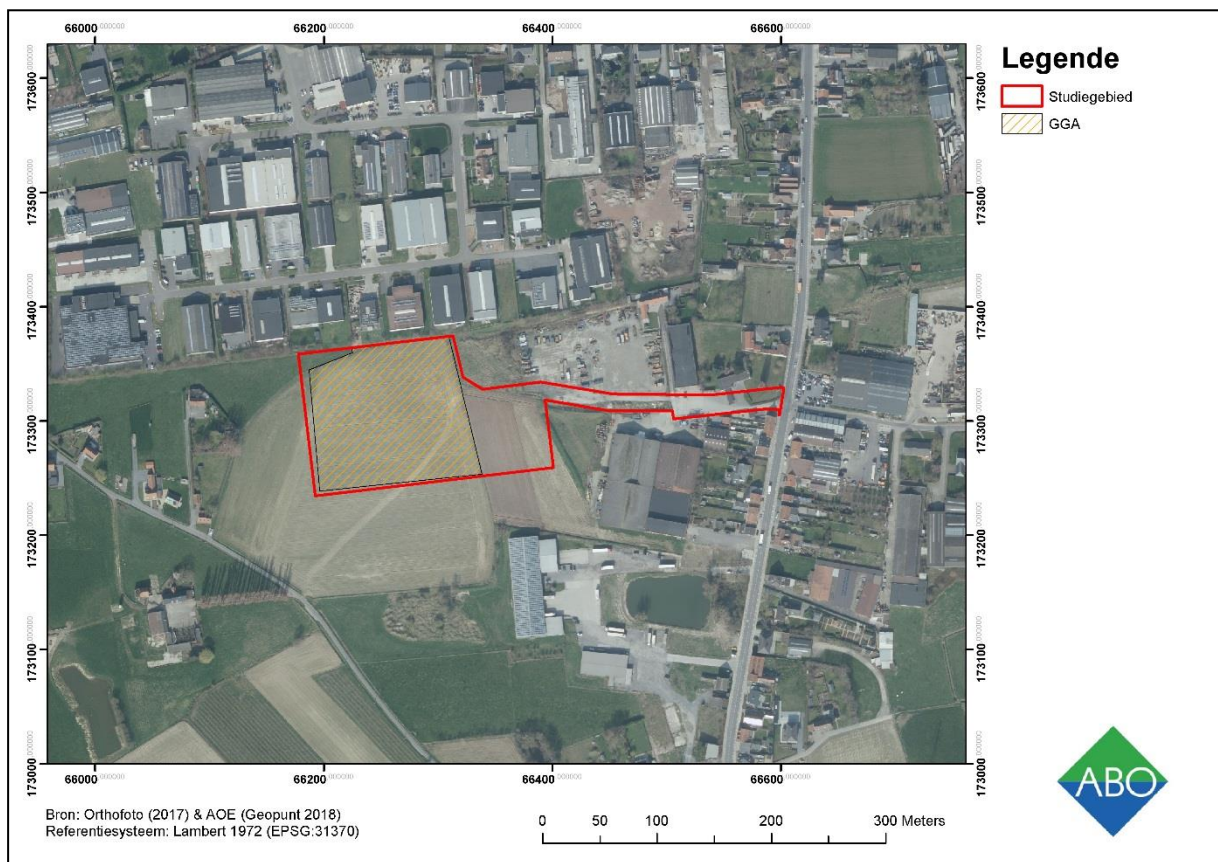

Figuur 2: GRB met aanduiding studiegebied (Geopunt 2018)

2 AARD VAN DE BEDREIGING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het westelijk deel van het studiegebied is gelegen in akkerland. Ter hoogte van het centrale en oostelijke deel van het studiegebied zijn reeds verhardingen aangelegd. De aanleg van deze verhardingen heeft de bodemopbouw mogelijk verstoord tot op een diepte van ca. 0,70m-mv. Het westelijk deel van het studiegebied werd in 2014 reeds archeologisch onderzocht door middel van proefsleuven (GATE Rapport 66; Lalloo et. al. 2014) Aangezien er enkel sporen uit de 19de en 20ste eeuw werden aangetroffen, werd deze zone opgenomen in de inventaris van gebieden waar geen archeologie meer te verwachten valt (GGA) (Figuur 3). Deze zone omvat 61% (15.907m²) van het studiegebied (26.227m²).

Figuur 3: GGA aangeduid op een orthofoto (2017) (Geopunt 2018)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

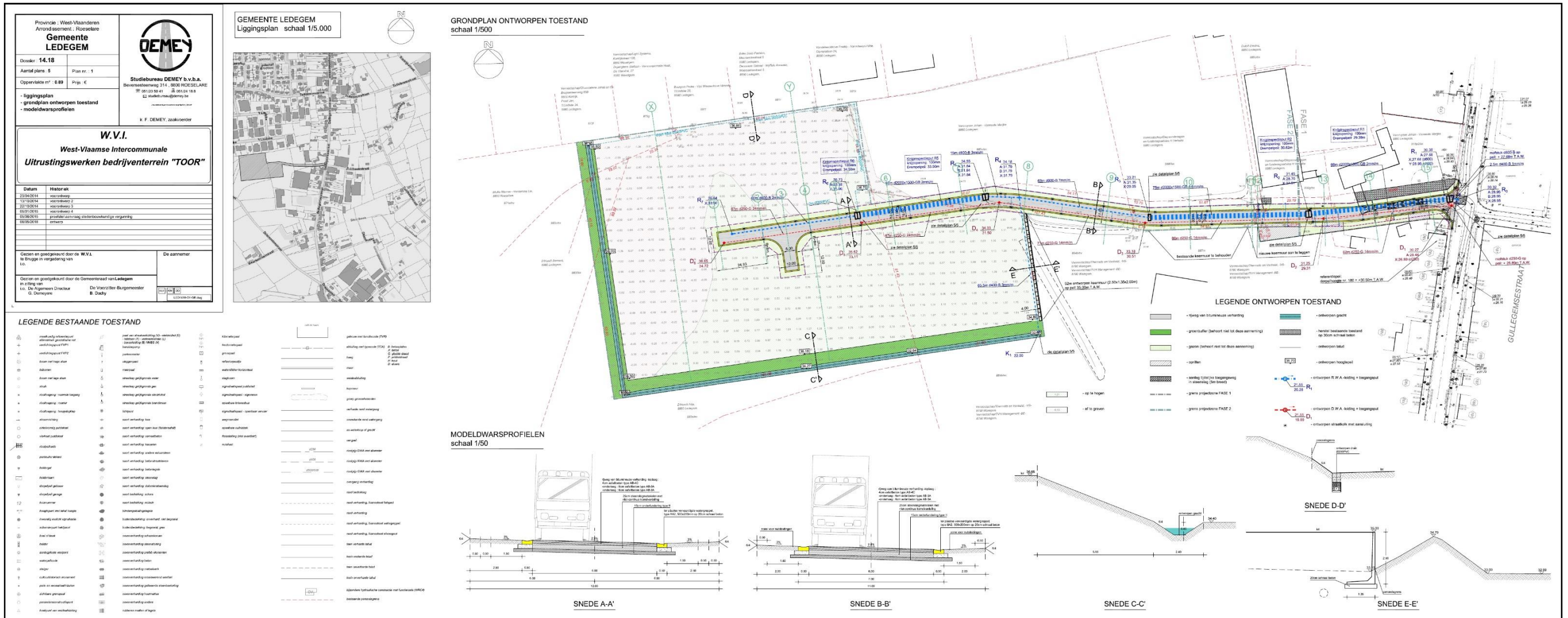
De geplande werken kaderen binnen de oprichting van een bedrijventerrein 'Ledegem Toor'. Er werd reeds een archeologisch vooronderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd ter hoogte van de geplande gebouwen (zie Laloo et. al. 2014). Bijgevolg werd deze zone opgenomen als een gebied waar geen archeologie te verwachten valt.

Deze archeologienota heeft betrekking op de aanleg van een wegenis, voorzien van een gescheiden rioleringsstelsel. De DWA-leiding (250mm doorsnede) wordt op een diepte van 1,37m-mv aangelegd in het oosten en 3,14m-mv in het westen. De RWA-leiding (600mm doorsnede) wordt in het oosten aangelegd op een diepte van 3,38m-mv. In het westen is de maximale ontgravingsdiepte 1,93m-mv. Verder zullen er ter hoogte van de RWA-leiding – onder de wegenis – kokers worden aangelegd met een diameter van 2m. De maximale ontgravingsdiepte van deze betonnen kokers bedraagt 4m-mv.

De wegkoffer is 6m breed. Langsheen beide zijden van deze wegkoffer worden boordstenen (50cm breed) aangelegd, waardoor de totale breedte 7m is. De boordstenen zullen tot op een diepte van 0,20m-mv worden aangelegd. De wegenis bestaat uit 4cm asfaltbeton met twee onderlagen van elk 6cm asfaltbeton. Hieronder wordt een laag met steenslag van 25cm dikte voorzien. Tot slot wordt een onderfundering van 15cm aangelegd. De totale dikte van de wegenis bedraagt dus 56cm. Langs de wegenis zal een groenzone voorzien worden (maximaal 1,8m breed langs weerszijden). De impact hiervan is beperkt (ca. 0,30m-mv) waardoor mogelijke archeologische resten niet bedreigd worden. Het oostelijk deel van het terrein wordt echter wel voorzien van een tijdelijke toegangsweg in steenslag (0,25m-mv) van 5m breed en een drietal opritten (0,35m-mv).

De westelijke zone van het studiegebied kan opgedeeld worden in een deel dat afgegraven zal worden (het westelijke en noordelijke deel: lichtroze) en een deel dat opgehoogd zal worden (het zuidelijke en oostelijke deel: lichtgroen) (Figuur 4). De afgraving varieert tussen 1,55m in het noordwesten tot 0,01m in het oosten. De ophoging varieert van 2,13m in het zuiden tot 0,01m in het noorden. Aangezien het terrein afhelt naar het oosten toe, zal het terrein dus op hetzelfde niveau gebracht worden. In het westelijk en zuidelijk deel van de westelijke zone zal een gracht worden aangelegd van 2,40m breed. De doorsnede hiervan wordt weergegeven op figuur 4 (snede C-C'). De gracht wordt aangelegd met een schuine talud waarbij het diepste punt van de gracht 2,85m lager is gelegen dan het hoogste punt van de talud. Er zal een PVC-leiding (200mm diameter) voorzien worden die deze gracht verbindt met het rioleringsstelsel (zie snede D-D' op Figuur 4).

Aangezien de geplande bodemingrepen beperkt zijn in de breedte (maximaal 10m breed met erlangs een groenzone) is de impact op de bodem eveneens beperkt. Daarenboven werd het westelijk deel van het terrein langs weerszijden reeds archeologisch onderzocht. Hieruit bleek dat er enkel sporen uit de 19de en 20ste eeuw aanwezig zijn. Er werd dan ook een vrijgave geadviseerd, omdat het potentieel tot kennisvermeerdering niet opweegt tegen de kosten die een archeologisch onderzoek met zich zou meebrengen. Het westelijke deel van het terrein kan reeds worden vrijgegeven aangezien dit binnen een GGA (gebied geen archeologie) valt.

Figuur 4: Grondplan en doorsnedes van de geplande werken (Initiatiefnemer 2018)

3 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor de aanleg van een wegenis met riolering evenals de ophoging en afgraving van het een terrein tussen de Gullegemsestraat en 't Lindeke te Sint-Eloois-Winkel.

Aan de hand van bestaande en ontsloten landschappelijke, archeologische, historische en cartografische gegevens werd de kans op het aantreffen van archeologische resten niet reëel bevonden. Dit bleek hoofdzakelijk uit:

1. De westelijke zone van het studiegebied werd reeds archeologisch onderzocht door middel van proefsleuven. Hierdoor werd het westelijk deel (61%) van het studiegebied opgenomen in de GGA (gebied geen archeologie).
2. Het bovenvernoemde archeologisch bureauonderzoek bracht naast recente verstoring enkel sporen uit de 19de en 20ste eeuw aan het licht. Er werd dan ook een vrijgave geadviseerd omdat de kosten van een archeologisch onderzoek niet opwegen ten opzichte van de potentiële kenniswinst.
3. Bij het proefsleuvenonderzoek uit 2014 werden ondiepe Tertiaire lagen aangetroffen ter hoogte van het hoger gelegen westelijk deel van het huidige studiegebied. Dit bewijst dat het terrein sterk onderhevig is aan erosie, waarbij de Quartaire lagen – en bij uitbreiding de archeologische lagen – deels weggespoeld zijn. Deze hoge erosiegraad heeft ook als gevolg dat er geen steentijdmateriaal meer *in situ* kan worden aangetroffen in het hoger gelegen deel van het studiegebied omdat het werd weggespoeld.
4. Het lager gelegen oostelijk deel van het studiegebied is mogelijk bedekt door een dikker colluviaal pakket. Dit is in tegenstelling tot het hoger gelegen deel dat reeds onderzocht werd door middel van proefsleuven. Mogelijk kunnen er onder dit colluviaal pakket nog steeds archeologische resten aanwezig zijn. De bodemingreep van de geplande werken in deze lager gelegen zone is echter beperkt in breedte (maximaal 10m) waardoor het kijkvenster te klein is om een voldoende groot archeologisch inzicht te verkrijgen in het terrein. Indien er mogelijke archeologische resten zouden worden aangetroffen, zouden deze weinig tot geen kenniswinst bieden, omdat er niet kan uitgebreid worden buiten de smalle werksleuf.
5. De oppervlakte van het terrein dat opgehoogd zal worden en nog niet geroerd werd bij het proefsleuvenonderzoek uit 2014 is te beperkt om voldoende inzicht te krijgen in mogelijke archeologische resten. Daarenboven duiden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek onmiddellijk ten westen hiervan op een zeer laag archeologisch potentieel.

Omdat de kosten van een archeologisch onderzoek niet opwegen ten opzichte van de potentiële kenniswinst, wordt **geen bijkomend archeologisch onderzoek** geadviseerd.

4 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	Director		2 juli 2018
Toon Moeskops	Business Unit Manager		2 juli 2018
Anouk Van der Kelen	Archeoloog / Kwaliteitsverantwoordelijke		2 juli 2018
Jan Coenaerts	Archeoloog / Projectleider		2 juli 2018